

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4738/2018
18.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиоца Акционарског друштва за осигурање АА, кога заступа Јована Чапаковић, адвокат у ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Гордана Павловић, адвокат у ..., ради исплате дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду број Гж 2782/17 од 03.10.2017. године, у седници већа одржаној 18.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду број Гж 2782/17 од 03.10.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шиду број П 393/2015 од 20.03.2017. године обавезан је тужени да тужиоцу на име дуга исплати износ од 700.802,00 динара и износ од 121.800,00 динара, укупно 822.602,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.05.2013. године па до коначне исплате као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 267.479,24 динара са законском затезном каматом почев од 20.03.2017. године као дана пресуђења па до исплате, а све у року од 15 дана. Одбијен је тужилац са захтевом за исплату трошкова парничног поступка преко досуђеног износа, а за износ од 63.926,00 динара.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом број Гж 2782/17 од 03.10.2017. године усвојио жалбу туженог и преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му исплати укупно 822.602,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.05.2013. године па до коначне исплате и у делу одлуке о трошковима поступка тако што је одбио захтев тужиоца да му тужени надокнади трошкове поступка те је тужилац обавезан да туженом исплати трошкове првостепеног поступка у износу од 113.638,00 динара у року од 15 дана. Другим ставом изреке је обавезао тужиоца да туженом на име накнаде трошкова жалбеног поступка исплати износ од 97.552,00 динара у року од 15 дана и трећим ставом изреке је одбио захтев тужиоца за досуђење трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне другостепеног пресуде тужилац је изјавио благовремену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), па је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Иако је ревизија изјављена и због битне повреде поступка у њој се конкретно не наводи у чему се те повреде састоје.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да су тужени као уговарач осигурања и тужилац као осигуравач 29.04.2013. године закључили полису број .. о осигурању усева и плодова од ризика суше за период од 30.04.2013. године до 31.08.2013. године и да су наредног дана 30.04.2013. године закључили полису број .. о осигурању усева и плодова од ризика суше за исти период. По првој полиси је уговорена премија на износ од 741.588,98 динара, а премија за наплату од 667.430,08 динара уз обрачунат порез од 5 % у износу од 33.372,00 динара. По другој полиси је уговорена премија на износ од 128.889,08 динара, од тога је премија за наплату 116.000,17 динара, а обрачунати порез од 5 % износи 5.800,00 динара. У фактурама које су сачињене истог дана када и полисе наведено је да по првој полиси укупна премија за уплату износи 700.802,00 динара, а под другој полиси 121.800,00 динара. Укупан износ за уплату по обе полисе је износио 822.602,00 динара са доспећем обавеза 30.04.2013. године. Тужени није уплатио нити једну премију. Приликом сачињења полиса туженом су предати општи и посебни услови осигурања који су саставни делови полиса. Приликом сачињења полиса међу странкама није било речи о томе да ће се сматрати да уговор о осигурању није закључен за случај да премија, односно порез не буду уплаћени у року па такав модалитет није унет у полисе.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је заузео становиште да закључене полисе имају снагу уговора који производи обавезе према уговорним странама, да је тужени био упознат са општим и посебним условима осигурања који су саставни делови предметних полиса, да је био упознат са висином своје обавезе и роковима за исплату и да на основу члана 912. Закона о облигационим односима – ЗОО тужени има обавезу да измири преузету обавезу по обе полисе.

Другостепени суд је заузео супротно правно становиште. Навео је да је првостепени суд погрешно применио материјално право и да је настали правни однос требало разрешити на основу члана 913. ЗОО који регулише последице неисплате премије.

Правно становиште другостепеног суда је правилно.

Врховни касациони суд је оценио да је правилно другостепени суд на конкретну правну ситуацију применио члан 913. ЗОО. Ставом 4. овога члана је прописано да уговор о осигурању престаје по самом закону ако премија не буде плаћена у року од годину дана од доспелости. Како је по првој полиси доспелост за исплату премије

настала 29.априла 2013. године, а по другој полиси је доспелост 30.априла 2013. године, произилази правилан закључак другостепеног суда да је до утужења (01.12.2014. године) протекло више од годину дана и да је тужиочево потраживање по основу неплаћених премија осигурања неосновано, јер је уговор престао да постоји по самом закону.

Неосновано ревидент указује да другостепени суд није ценио и применио генерално правило Закона о облигационим односима у моменту закључења уговора о осигурању, односно да је уговор о осигурању закључен кад уговарачи потпишу полису осигурања или листу покрића (члан 901. ЗОО). У овој парници није било спорно да је уговор о осигурању закључен потписивањем уговорника на полисама. Међутим, битна чињеница је та што тужени премије није исплатио у року од годину дана, а тужилац у оквиру тог рока није покренуо тужбу за исплату премије, па је уговор о осигурању престао по сили закона, јер је то тако прописано чланом 913. тачка 4. ЗОО. По престанку уговора о осигурању уговарач осигурања више није дужан да исплати премију.

Другостепени суд је на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања релевантног за примену материјалног права оценио да тужбени захтев тужиоца није основан.

Ревизијом се не доводи у сумњу правилност пресуђења, па је Врховни касациони суд одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић